

**МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПОЛІТОЛОГІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН**

ЗАТВЕРДЖЕНО:
протокол засідання кафедри
«27» серпня 2021 року № 1

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОКПІ 1.2.15 ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА КРАЇН ПІВНІЧНОЇ ТА ПІВДЕННОЇ
АМЕРИКИ

Освітньо-професійна програма «Міжнародні відносини»

спеціальність 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

факультет Історичний

2021 - 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Зовнішня політика країн Північної та південної Америки» для здобувачів ОПП «Міжнародні відносини» спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії.

Розробники:

Гаврилова Ніна Василівна, кандидат історичних наук, доцент

Константинова Юлія Василівна, кандидат історичних наук, доцент кафедри політології та міжнародних відносин МДУ

© Гаврилова Н. В., 2021

© Константинова Ю. В., 2021

© Маріупольський державний університет, 2021

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: Денна – 3 Заочна - 5	Галузь знань 29 Міжнародні відносини ОПП <u>Міжнародні відносини</u> Спеціальність	За вибором	
Модулів – 2	<u>291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		IV-й	IV-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання - 2		Семестр	
Аналітична записка		VII-й	VII-й
Загальна кількість годин: денна – 90 заочна - 150		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2		24 год.	20 год.
	Практичні, семінарські		
	12 год.	10 год.	
	Самостійна робота		
	52 год.	118 год.	
	Індивідуальні завдання: 2 год.		
	Вид контролю: Екзамен		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 36 / 54 год.

для заочної форми навчання – 30 / 120 год.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – дати студентам цілісне уявлення про зовнішню політику країн Північної та Південної Америки.

Завдання:

- розкрити специфіку розвитку країн цього регіону, показати особливості і фактори, які впливають на формування зовнішньої політики країн регіону.
- розкрити особливості процесів світового розвитку на цьому континенті: глобалізація, регіоналізація, інтеграція.
- з'ясування проблем безпеки та сучасних форм співробітництва на континенті.

Змістовні модулі:

1. Північноамериканський континент у міжнародних відносинах кінця XX – початку XXI ст.
2. Латинська Америка у сучасному світі.

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі – обов'язкова компонента з циклу дисциплін професійної підготовки.

Передумови для вивчення дисципліни – опанування знаннями та навичками з дисциплін «Історія міжнародних відносин» Ч.1-4, «Країнознавство».

Перелік компетентностей

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікації та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин.
Загальні компетентності	<p>ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК9. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК11. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК13. Здатність бути критичним і самокритичним.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.</p> <p>СК4. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики держав, суспільних комунікацій, регіональних досліджень.</p> <p>СК5. Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.</p> <p>СК9. Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем.</p> <p>СК11. Здатність аналізувати природу та еволюцію міжнародних організацій, їх місця у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними.</p> <p>СК12. Здатність брати участь в дослідницькому процесі, застосовувати на практиці методи сучасної політичної науки в політологічних дослідженнях;</p> <p>СК14. Здатність аналізувати геополітичне становище та геостратегію держав світу, визначати причини, передумови та наслідки сучасних геополітичних процесів.</p> <p>СК15. Здатність визначати детермінанти та специфіку проявів сучасних міжнародних конфліктів, оцінювати їхній вплив на міжнародні відносини, застосовувати отримані знання та навички для їх розв'язання.</p>
Результати навчання	<p>РН03. Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародними акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.</p> <p>РН04. Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній</p>

	<p>арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.</p> <p>РН08. Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, регіональних систем, міжнародних комунікацій.</p> <p>РН09. Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.</p> <p>РН11. Здійснювати прикладний аналіз міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, міжнародних процесів та міжнародної ситуації відповідно до поставлених цілей, готувати інформаційні та аналітичні документи.</p> <p>РН13. Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.</p> <p>РН18. Визначати специфіку сучасних геополітичних процесів, виявляти особливості міжнародних конфліктів, знаходити шляхи їх попередження та розв'язання.</p>
--	--

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

ПІВНІЧНОАМЕРИКАНСЬКИЙ КОНТИНЕНТ У МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ КІНЦЯ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТ.

Тема 1. Північноамериканський континент та його роль у міжнародних відносинах кінця ХХІ ст.

Тема 2. Зовнішня політика США.

Тема 3. Канада та її зовнішня політика наприкінці ХХ – початку ХХІ ст.

Тема 4. Зовнішня політика Мексики.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

ЛАТИНСЬКА АМЕРИКА У СУЧАСНОМУ СВІТІ

Тема 5. Латиноамериканський регіон та його роль в системі міжнародних відносин у ХХІ ст.

Тема 6. Зовнішня політика країн Південної Америки.

Тема 7. Країни Центральної Америки: Гондурас, Гватемала, Нікарагуа, Сальвадор, Панама, Коста-Ріка, Беліз в сучасній системі міжнародних відносин.

Тема 8. Зовнішня політика країн Карибського басейну.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі				
		л	п	ла б	інд	с.р.		л	п	ла б	ін д	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ПІВНІЧНОАМЕРИКАНСЬКИЙ КОНТИНЕНТ У МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ КІНЦЯ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТ.												
Тема 1. Північноамериканський континент та його роль у міжнародних відносинах кінця ХХІ ст.	3	2	-	-	-	1	6	4	-	-	-	2
Тема 2. Зовнішня політика США.	11	6	2	-	-	3	7	2	2	-	-	3
Тема 3. Канада та її зовнішня політика наприкінці ХХ – початку ХХІ ст.	6	2	2	-	-	2	3	2	-	-	-	1
Тема 4. Зовнішня політика Мексики.	7	2	2	-	-	3	7	2	2	-	-	3
ІНДЗ	3	-	-	-	1	2	35	-	-	-	1	34
Разом за змістовим модулем 1	30	12	6	-	1	11	58	10	4	-	1	43
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ЛАТИНСЬКА АМЕРИКА У СУЧАСНОМУ СВІТІ												
Тема 5. Латиноамериканський регіон та його роль в системі міжнародних відносин у ХХІ ст.	6	4	-	-	-	2	6	4	-	-	-	2
Тема 6. Зовнішня політика країн Південної Америки.	9	2	4	-	-	3	7	2	2	-	-	3
Тема 7. Країни Центральної Америки: Гондурас, Гватемала, Нікарагуа, Сальвадор, Панама, Коста-Ріка, Беліз в сучасній системі міжнародних відносин.	3	2	-	-	-	1	7	2	2	-	-	3
Тема 8. Зовнішня політика країн Карибського басейну.	9	4	2	-	-	3	7	2	2	-	-	3
ІНДЗ	3	-	-	-	1	2	35	-	-	-	1	34
Разом за змістовим модулем 2	30	12	6	-	1	11	62	10	6	-	1	45
Екзамен	30	-	-	-	-	30	30	-	-	-	-	30
Усього годин	90	24	12	-	2	52	150	20	10	-	2	118

5. Перелік тем та зміст практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми та стислий зміст роботи	Мета роботи	Кількість годин	Результат навчання (РН) за ОП
1.	<p>Тема. Зовнішня політика США</p> <p>1. Фактори, які впливають на формування зовнішньої політики США.</p> <p>2. Зовнішньополітична доктрина США при президенті Д. Трампі.</p> <p>3. Підходи США до формування нового світового порядку та вирішення проблем міжнародної безпеки.</p> <p>4. Пріоритети зовнішньої політики Д. Трампа.</p> <p>5. Інструменти та механізми зовнішньої політики, які використовують США для реалізації своїх цілей.</p>	Визначити фактори що впливають на зовнішню політику США та основні її вектори.	2	РН03, РН04, РН08, РН09, РН11, РН13, РН18
2.	<p>Тема. Зовнішня політика Канади та Мексики</p> <p>1. Фактори, що впливають на формування зовнішньої політики Канади.</p> <p>2. Пріоритети зовнішньої політики Канади при Д. Трюдо: відносини з ЄС, країнами Латинської Америки, Азії, арктичний вектор.</p> <p>3. Зовнішня політика Мексики за президента А. Обрадора.</p> <p>4. Роль Мексики та Канади у трансформації НАФТА та її наслідки для цих країн. Створення USMCA</p>	Розглянути основні вектори зовнішньої політики Канади та Мексики	2	РН03, РН04, РН08, РН09, РН11, РН13, РН18
3.	<p>Тема. Латиноамериканський континент у сучасній системі міжнародних відносин</p> <p>1. Особливості соціально-економічного та політичного розвитку країн латинської Америки у XXI ст. Від «лівого дрейфу» до «правого дрейфу».</p> <p>2. Фактори що впливають на роль Латинської Америки у сучасному світі.</p> <p>3. Особливості розвитку інтеграційних процесів на континенті.</p> <p>4. Зовнішні гравці що впливають на формування латиноамериканської системи</p>	Розглянути місце та роль континенту у сучасній системі міжнародних відносин	2	РН03, РН04, РН08, РН09, РН11, РН13, РН18

	міжнародних відносин.			
4.	Тема. Зовнішня політика країн Південного Конусу 1. Пріоритети зовнішньої політики Бразилії. 2. Зовнішня політика Аргентини за президентства М. Макрі. У чому її відмінність від політики, що проводилась Кіршнерами. 3. Пріоритети зовнішньої політики Уругваю. 4. Роль Парагваю у латиноамериканській системі міжнародних відносин.	Поглибити знання щодо політики країн Південного Конусу	2	RH03, RH04, RH08, RH09, RH11, RH13, RH18
5.	Тема. Зовнішня політика країн Андської Групи 1. Чилі – як країна що претендує на роль регіонального лідера. 2. Пріоритети зовнішньої політики Колумбії. 3. Особливості зовнішньої політики Перу, Еквадору та Болівії. 4. Політична, соціально-економічна криза у Венесуелі та її наслідки для зовнішньої політики.	Визначити основні напрямки зовнішньої політики країн Андської групи	2	RH03, RH04, RH08, RH09, RH11, RH13, RH18
6.	Тема. Зовнішня політика країн Центральної Америки та Карибського басейну 1. Фактори що впливають на формування зовнішньої політики країн регіону. 2. Куба як претендент на регіональне лідерство. 3. Пріоритети зовнішньої політики Нікарагуа, Панами та Коста-Ріки. 4. Відносини країн регіону з США, Китаєм та Росією. 5. Особливості розвитку інтеграційних процесів у регіоні.	Розглянути зовнішню політику країн Центральної Америки та Карибського басейну	2	RH03, RH04, RH08, RH09, RH11, RH13, RH18
Разом:			12	

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	10
2.	Підготовка до семінарських занять.	10
3.	Виконання індивідуальних завдань (есе, аналітичні записки)	2
4.	Підготовка до екзамену	30
Разом:		52

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальні навчально-дослідні завдання до Модулю 1 складаються з 25 варіантів, кожний з яких має три запитання, на які необхідно надати розгорнуту відповідь.

Індивідуальні навчально-дослідні завдання до Модулю 2 включають складання аналітичної записки про зовнішню політику однієї з країн Латинської Америки за поточний рік.

8. Методи навчання

В процесі навчання використовуються словесні методи: лекція, лекція-дискусія; наочні: демонстрація матеріалу за допомогою мультимедіа засобів; практичні: контрольні роботи, індивідуальні науково-дослідні завдання. Крім того, важливу роль відіграють творчі, проблемно-пошукові методи, пов'язані із постановкою наукової гіпотези, розгляд якої має знайти відображення в навчальній діяльності студентів.

Основними формами навчання є лекції, семінарські завдання, самостійна робота студентів.

9. Засоби діагностики результатів навчання

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних та семінарських занять, а також за результатами виконання здобувачем вищої освіти завдань для самостійної роботи (есе, аналітичні записки).

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання після вивчення навчальної дисципліни у формі екзамену.

Питання до екзамену

1. Дайте характеристику особливостям соціально-економічного та політичного розвитку держав північної Америки на початку ХХІ ст.
2. Фактори що впливають на формування зовнішньої політики Канади
3. Механізми прийняття зовнішньополітичних рішень у Канаді
4. Зовнішньополітична доктрина та пріоритети зовнішньої політики Канади при Д. Трюдо.
5. Канада - США: сучасний етап відносин
6. Діяльність Канади у міжнародних організаціях
7. Канада та ЄС
8. Канада та інтеграційні процеси у Північній Америці
9. Канадсько-російські відносини на сучасному етапі
10. Інтереси Канади в Азії
11. Канадсько-французькі відносини
12. Співробітництво Канади з державами Латинської Америки
13. США на початку ХХІ ст.: особливості соціально-економічного та політичного розвитку
14. Вплив геополітичного фактору у зовнішній політиці США
15. Особливості формування та еволюції зовнішньополітичної доктрини США у ХХІ ст.
16. Роль США в інтеграційних процесах Західної півкулі
17. Зовнішньополітична доктрина США у ХХІ столітті, її корективи за нової адміністрації Д. Трампа.
18. Механізм прийняття зовнішньополітичних рішень у США.
19. Фактор сили у зовнішній політиці США.
20. Латиноамериканський вектор зовнішньої політики США.
21. Політика США на пострадянському просторі.
22. Відносини США і ЄС.
23. Політика США на Близькому Сході.
24. Американсько-японські відносини на сучасному етапі.
25. Роль Китаю у зовнішній політиці США. Торгівельні війни США та КНР.
26. Пріоритети зовнішньої політики США у Африці.
27. Роль США у міжнародних організаціях.
28. Американсько-російські відносини на сучасному етапі.

29. Роль США у боротьбі з міжнародним тероризмом.
30. Україна у зовнішній політиці США.
31. Фактори що впливають на формування зовнішньої політики Мексики.
32. Еволюція зовнішньополітичної доктрини Мексики на початку XXI ст. та модернізація її зовнішньополітичного курсу
33. Інтеграційні процеси у північноамериканському регіоні.
34. Процеси модернізації держав Латинської Америки у XXI ст та їх наслідки для формування зовнішньої політики держав регіонів
35. Андська група та її роль у системі міжнародних відносин в Латинській Америці
36. Роль Меркосур у сучасній системі міжнародних відносин.
37. ОАД та її роль у сучасній системі міжнародних відносин.
38. Особливості розвитку інтеграційних процесів у Латинській Америці.
39. Сутність «правого дрейфу» країн Латинської Америки та його наслідки для зовнішньої політики країн континенту.
40. Розкрийте роль Бразилії у сучасній системі міжнародних відносин.
41. Особливості латиноамериканського вектору у зовнішній політиці Бразилії.
42. Бразильсько-російські відносини на сучасному етапі.
43. Пріоритети зовнішньої політики Бразилії після президентства Д. Русеф.
44. Роль США у зовнішній політиці Бразилії.
45. Зовнішньополітична доктрина Венесуели, її принципи.
46. Пріоритетні напрямки зовнішньої політики Венесуели.
47. Внутрішньополітична криза у Венесуелі та її наслідки.
48. Аргентина у системі міжнародних відносин у Західній півкулі.
49. Пріоритети зовнішньої політики Аргентини у Європі.
50. Роль Китаю у зовнішній політиці Аргентини.
51. Особливості аргентинсько-бразильських відносин, після президентських виборів 2015 та 2018 рр.
52. Болівія та її роль у латиноамериканській системі міжнародних відносин.
53. Зовнішньополітичний курс С. Пінєро.
54. Дайте характеристику чилійсько-американським відносинам.
55. Колумбія та її роль у системі міжнародних відносин у Західній півкулі.
56. Пріоритетні напрямки зовнішньої політики Перу у XXI ст.
57. Особливості зовнішньої політики Коста-Ріки.
58. Китайський фактор у зовнішній політиці країн Латинської Америки.
59. Гондурас у системі міжнародних відносин у Західній півкулі.
60. Панама у системі міжнародних відносин у Західній півкулі.
61. Нікарагуа у системі міжнародних відносин у Західній півкулі.
62. Куба у латиноамериканській системі міжнародних відносин.
63. Особливості розвитку кубинсько-російських відносин у XXI ст.
64. Кубинсько-китайські відносини на сучасному етапі.
65. Проблеми безпеки та їх вирішення у Латиноамериканському регіоні.
66. Європейський Союз у зовнішній політиці латиноамериканських країн.
67. Роль держав Латинської Америки у боротьбі з міжнародним тероризмом.
68. Проблема регіонального лідерства на Латиноамериканському континенті.
69. Уругвай у системі міжнародних відносин у Західній півкулі.
70. Пріоритети зовнішньополітичного курсу Еквадору у XXI ст.
71. Особливості зовнішньополітичного курсу Парагваю, після президентських виборів 2012 та 2018 рр.
72. Іbero-Американське співробітництва.
73. Особливості розвитку інтеграційних процесів у країнах Карибського басейну.
74. Участь країн Андської групи у інтеграційних процесах на континенті.
75. Роль Китаю у зовнішній політиці країн Латинської Америки.

Після атестаційний моніторинг проводиться у вигляді ректорської контрольної роботи, що передбачає виконання тестових завдань на навчальному порталі МДУ.

10. Критерії оцінювання

Критерії оцінювання поточного контролю знань здобувачів вищої освіти

Бали за окремий вид навчальної діяльності	Критерії оцінювання
5	Здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно розв'язав усі завдання.
4	Здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обгрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно розв'язав більшість завдань.
3	Здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обгрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно розв'язав половину завдань.
2	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обгрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно розв'язав меншість завдань.
1	Здобувач вищої освіти частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно розв'язав окремі завдання.

Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти на семінарському занятті

Бали за окремий вид навчальної діяльності	Критерії оцінювання
0	відсутність на занятті з поважної чи неповажної причини; - відмова від відповіді на запитання за змістом теми
1	фрагментарне відтворення незначної частини навчального матеріалу; - відтворення менше половини навчального матеріалу; - відсутність правильної відповіді на додаткові запитання або відмова від відповіді на них.
2	демонстрація знань і розуміння основних положень навчального матеріалу з теми, правильна, але недостатньо обгрунтована відповідь; - відповідь повна, логічна, обгрунтована, однак містить неточності.
3	демонстрація глибоких, міцних знань; - аргументоване використання набутих знань у нестандартних ситуаціях; - самостійний аналіз, оцінка, узагальнення навчального матеріалу; - повна та логічна відповідь на додаткові запитання за змістом теми.

Критерії оцінювання підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
45-50	Здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі завдання підсумкового контролю. Брав участь в олімпіадах, конкурсах, конференціях.
35-44	Здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість завдань підсумкового контролю.
25-34	Здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину завдань підсумкового контролю.
15-24	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив меншість завдань підсумкового контролю
1-14	Здобувач вищої освіти частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі завдання підсумкового контролю.

11. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Вид роботи	Кількість годин	Обсяг кредитів	Кількість балів
Змістовний модуль 1			
Семінарське заняття 1.	4	0,15	3
Семінарське заняття 2.	8	0,3	6
МКР	21	0,65	5
Виконання ІЗ	12	0,4	11
Змістовний модуль 2			
Семінарське заняття 4.	4	0,15	3
Семінарське заняття 5.	4	0,15	3
Семінарське заняття 6.	4	0,15	3

МКР	21	0,65	5
Виконання ІЗ	12	0,4	11
Підготовка і складання екзамену	30	1	50
Підсумок	120	4	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Ноутбук, мультимедіа-проектор, ОС Windows, пакет Microsoft Office, ресурси Moodle, Google Meet.

13. Рекомендовані джерела інформації

Обов'язкова література

1. Зовнішня політика країн Латинської Америки : навчальний посібник / Н. Гаврилова (ред.), М. Булик, О. Гільченко, Ю. Константинова. — Маріуполь : МДУ, 2020. — 397 с.
2. Договірно-правова база між Україною та Аргентиною. URL: <https://argentina.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/ukrayina-ta-argentina/338-dogovirno-pravova-baza-mizh-ukrajinoju-ta-argentinoju> (дата звернення: 14.06.2021).
3. Договірно-правова база між Україною та Бразилією. URL: <https://brazil.mfa.gov.ua/posolstvo/151-dogovirno-pravova-baza-mizh-ukrajinoju-ta-brazilijeju> (дата звернення: 14.06.2021).
4. Договірно-правова база між Україною та Кубою. URL: <https://cuba.mfa.gov.ua/posolstvo/404-dogovirno-pravova-baza-mizh-ukrajinoju-ta-kuboju> (дата звернення: 14.06.2021).
5. Договірно-правова база між Україною та Мексикою. URL: <https://mexico.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/476-dogovirno-pravova-baza-mizh-ukrajinoju-ta-meksikoju> (дата звернення: 14.06.2021).
6. Політичні відносини між Україною та Аргентиною. URL: <https://argentina.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/ukrayina-ta-argentina/339-politichni-vidnosini-mizh-ukrajinoju-ta-argentinoju> (дата звернення: 14.06.2021).
7. Політичні відносини між Україною та Бразилією. URL: <https://brazil.mfa.gov.ua/posolstvo/152-politichni-vidnosini-mizh-ukrajinoju-ta-brazilijeju> (дата звернення: 14.06.2021).

8. Політичні відносини між Україною та Кубою. URL: <https://cuba.mfa.gov.ua/posolstvo/406-politichni-vidnosini-mizh-ukrajinoju-ta-kuboju> (дата звернення: 14.06.2021).
9. Політичні відносини між Україною та Мексикою. URL: <https://mexico.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/477-politichni-vidnosini-mizh-ukrajinoju-ta-meksikoju> (дата звернення: 14.06.2021).
10. Торговельно-економічне співробітництво між Україною та Аргентиною. URL: <https://argentina.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/ukrayina-ta-argentina/340-torgovelyno-jekonomichne-spivrobotnictvo-mizh-ukrajinoju-ta-argentinoju> (дата звернення: 14.06.2021).
11. Торговельно-економічне співробітництво між Україною та Бразилією. URL: <https://brazil.mfa.gov.ua/posolstvo/153-torgovelyno-jekonomichne-spivrobotnictvo-mizh-ukrajinoju-ta-brazilijeju> (дата звернення: 14.06.2021).
12. Торговельно-економічне співробітництво між Україною та Кубою. URL: <https://cuba.mfa.gov.ua/posolstvo/408-torgovelyno-jekonomichne-spivrobotnictvo-mizh-ukrajinoju-ta-kuboju> (дата звернення: 14.06.2021).
13. Торговельно-економічне співробітництво між Україною та Мексикою. URL: <https://mexico.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/478-torgovelyno-jekonomichne-spivrobotnictvo-mizh-ukrajinoju-ta-meksikoju> (дата звернення: 14.06.2021).

Додаткова література

1. Анишкевич Н. Внешняя политика М.Бачелет в Латинамериканском регионе // Латинская Америка. 2017. № 10. С. 48—57.
2. Бессараб Т. Особливості інтеграційних процесів в Латинській Америці: політико-ідеологічний аспект // Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії. 2013. Випуск 3. С. 313—321.
3. Богданова Т., Кожевнікова О. Венесуельсько-колумбійські відносини на початку XXI століття: суперечлива взаємозалежність // Емінак : науковий щоквартальник. 2016. № 1 (13).
4. Борейко А. Куба и «боливарианский» политический процесс. современное состояние, проблемы и перспективы // PolitBook. 2017. № 1. С. 130—144.
5. Будаев А. «Мягкая сила» Никарагуа: сандинистский проект // Латинская Америка. 2016. № 12. С. 6—20.
6. Бурляй Я. Специфика применения «мягкой силы» во внешней политике Аргентины // Дискурс-Пи. 2017. № 3—4. Т. 14. С. 136—141.
7. Вакарчук К. Зовнішня політика Аргентини у постбіполярний період // Вісник Одеського національного університету. Соціологія і політичні науки. 2018. Т. 23. № 2 (31). С. 115—127. URL: <http://heraldiss.onu.edu.ua/old/article/view/144316/150638> (дата звернення: 14.06.2021).
8. Вакарчук К. Зовнішня політика Бразилії в період правління Д. Руссефф // Актуальні проблеми політики. 2014. Вип. 53. С. 142—149. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/2237/Vakarchuk%20Zovnishnya%20politika%20Brazilii.pdf?sequence=1> (дата звернення: 14.06.2021).
9. Вакарчук Інтеграційні процеси в країнах Іberoамериканського світу // Актуальні проблеми політики. 2017. №. 59. С. 103—109.
10. Герман Ю., Ніколенко Ю. Особливості інституційної допомоги Європейського Союзу країнам Латинської Америки та Карибського басейну (на прикладі Республіки Куби) // Гілея. 2018. №. 131. С. 480—484. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/gileya_2018_131_129.pdf (дата звернення: 14.06.2021).
11. Гриценко И. Переговоры ЕС-МЕРКОСУР: роль Аргентины вчера и сегодня // Актуальны проблемы Европы. 2018. № 3. С. 172—191.
12. Гутьерресдель-Сид А. Т. Проблемы интеграции и безопасности в Латинской Америке // Вестник РУДН. Серия : Международные отношения. 2015. Т. 15. № 4. С. 29—44.

13. Дабагян Э. Внешняя политика Венесуэлы в начале XXI века: основные направления // Вестник Моск. ун-та. Сер. 25. Международные отношения и мировая политика. 2012. № 1. С. 95—123.
14. Заболотна М. Особливості розвитку субрегіональних інтеграційних об'єднань в Латинській Америці: політичний аспект // Вісник Дніпропетровського університету. 2015. № 5. С. 87—95.
15. Золотова Е. Роль Боливарианской Республики Венесуэла в альянсе АЛБА. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/rol-bolivarianskoj-respubliki-venesuela-v-alyanse-alba/viewer> (дата звернення: 14.06.2021).
16. Золотова Е. Торгово-экономические интересы КНР в Боливарианской Республике Венесуэла на примере энергетического сектора. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/torgovo-ekonomicheskie-interesy-knr-v-bolivarianskoj-respublike-venesuela-na-primere-energeticheskogo-sektora/viewer> (дата звернення: 14.06.2021).
17. Кодзоев М. Реформы на Кубе в условиях ухудшения отношений с США // PolitBook. 1018. № 3. С. 92—111.
18. Конопка Н., Костів Б. Проблеми енергетичної залежності держав Центральної Америки і Карибського басейну // Політичне життя. 2018. № 2. С. 118—124. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/pollife_2018_2_21.pdf (дата звернення: 14.06.2021).
19. Константинова Ю. Латиноамериканський вектор зовнішньої політики Іспанії // Вісник Маріупольського державного університету. Сер.: Історія. Політологія, 2014. №11. С.129-139.
20. Константинова Ю., Гаврилова Н. Латиноамериканський вектор зовнішньої політики Китаю: цілі, завдання, механізми реалізації // Вісник Маріупольського державного університету. Сер. : Історія. Політологія. 2017. Вип. 19. С. 94 – 102.
21. Константинова Ю., Гаврилова Н. Відносини Китаю з країнами Карибського басейну // Вісник Маріупольського державного університету. Сер. : Історія. Політологія. 2017. Вип. 20. С. 212 – 221.
22. Константинова Ю., Гаврилова Н. Латиноамериканський вектор зовнішньої політики Росії // Вісник Маріупольського державного університету Серія: Історія. Політологія. 2019. Вип. 24. С.220-229
23. Константинова Ю., Клименченко М. Проблема нелегальної міграції у відносинах США з країнами Латинської Америки за президентства Дональда Трампа // Вісник Маріупольського державного університету Серія: Історія. Політологія. 2019. Вип. 26. С.124-132.
24. Константинова Ю., Авер'янов В. Участь Венесуели в інтеграційних процесах у Латинській Америці // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія. 2016. Вип. 16. С. 256—264.
25. Космина В. Латинська Америка після лівого повороту: нові виклики // Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія : Історичні науки. 2017. Том 28 (67). № 2. С. 52—59. URL: [http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/UZTNU_istor_2017_28\(67\)_2_12.pdf](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/UZTNU_istor_2017_28(67)_2_12.pdf) (дата звернення: 14.06.2021).
26. Плевако І. Латиноамериканський вектор зовнішньої політики України на сучасному етапі (на прикладі динаміки торгово-економічних відносин із країнами МЕРКОСУР) // Вісник Львівського університету. Серія міжнародні відносини. 2011. Випуск 28. С. 38—52. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/VLNU_Mv_2011_28_6.pdf (дата звернення: 14.04.2020).

27. Сударев В. Территориальные конфликты не уходят в прошлое // Латинская Америка, 2019. № 1. С. 77—87.
28. Тайар В. Европейский Союз и Латинская Америка: межрегиональное экономическое взаимодействие в XXI веке // Актуальные проблемы Европы. 2018. № 3. С. 23—43.
29. Ткач А. Роль співробітництва США та Бразилії в Латиноамериканському регіоні // Вісник НАДУ при Президентові України (Серія “Політичні науки”). 2016. № 2 (81). С. 80—85. URL: <http://visnyk.academy.gov.ua/pages/dop/70/files/ee412e98-d78b-4764-92bf-414796ded96c.pdf> (дата звернення: 14.06.2021).
30. Ткач О., Костів П. Політична модернізація в Латинській Америці: від авторитаризму до демократії [Текст] : монографія. К. : Ун-т «Україна», 2012. 331 с.
31. Черкас Б., Новицька Н. Гуманітарний чинник у зовнішній політиці США в Карибському регіоні. URL: http://journals.iir.kiev.ua/index.php/pol_n/article/view/2833/2541 (дата звернення: 14.06.2021).
32. Чупрін р., Ленда Ю. Венесуела в системі геополітичних відносин в Південній Америці на початку XXI ст. URL: <http://politics.chdu.edu.ua/article/view/107121/102098> (дата звернення: 14.06.2021).
33. Шинкаренко А. Венесуела в поисках выхода из системного кризиса // Латинская Америка. 2020. № 1. С. 97—107.
34. Яковлев П. Венесуэла: кризис эпохи конфликтной многополярности // Перспективы. 2019. № 1. С. 38—52. URL: http://perspektivy.info/upload/iblock/a59/1_2019_2.pdf#page=38 (дата звернення: 14.06.2021).
35. Яковлева Н. Аргентина и Испания: давние отношения и новые ожидания // Актуальные проблемы Европы. 2018. № 3. С. 113—130.
36. Яковлева Н. Политика «открытых дверей» по-аргентински // Латинская Америка. 2017. № 3. С. 15—28.
37. Atkins G. Handbook Of Research On The International Relations Of Latin America And The Caribbean. London : Routledge, 2018. 428 p.
38. Compromiso de Mar del Plata. URL: <http://www.oas.org/juridico/spanish/Docu4.htm> (дата звернення: 14.06.2021).
39. Jacqueline Anne Braveboy-Wagner J. A., Braveboy-Wagner J. The Caribbean In World Affairs: The Foreign Policies Of The English-speaking States. London : Routledge, 2019. 244 p.
40. Latin America Risk Report. URL: <https://boz.substack.com/p/latin-america-risk-report-27-september> (дата звернення: 14.06.2021).
41. Plan de acción sobre cooperación hemisférica para prevenir, combatir y eliminar el terrorismo. URL: <http://www.oas.org/juridico/spanish/Terro1.htm> (дата звернення: 14.06.2021).

14. Політика навчальної дисципліни

1. Академічна доброчесність здобувачів є важливою умовою для опанування результатів навчання за навчальною дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролю.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

МДУ виступає за дотримання принципів академічної доброчесності, тому обов’язково використовується сервіс з перевірки робіт здобувачів вищої освіти на плагіат – Unicheck, а

також доступний безкоштовний сервіс, який здійснює перевірку на плагіат письмових робіт – EduBirdie <https://edubirdie.com/perevirka-na-plagiat>.

Порушенням академічної доброчесності, згідно із Законом України «Про освіту» (ст. 42 п. 4) вважається:

- **академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та / або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

- **самоплагіат** – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

- **фабрикація** – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

- **фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

- **списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

- **обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

- **хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

- **необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

Наведений перелік не є остаточно вичерпним і не охоплює всіх діянь, що можуть містити ознаки порушення академічної доброчесності.

За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до наступної академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (поточний, підсумковий контроль, залік, іспит тощо);

- проведення додаткової перевірки всіх робіт авторства порушника;

- позбавлення наданих МДУ пільг з оплати навчання;

- оголошення догани із занесенням до особової справи порушника;

- відрахування з МДУ;

- інші, відповідно до вимог чинного законодавства та нормативних локальних актів МДУ.

Більш детально тут

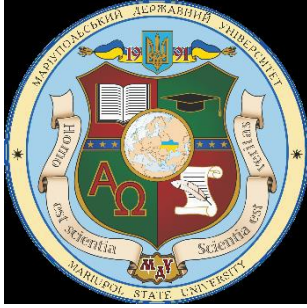
2. Здобувач має право на оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів згідно Положення про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в МДУ.

3. Участь в анкетуванні. Наприкінці навчального семестру здобувачам буде запропоновано заповнити анонімну анкету щодо якості викладання вивчених навчальних дисциплін.

Заповнення анкети є важливою для вдосконалення освітнього процесу та системи внутрішнього забезпечення якості освіти МДУ та дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати вашу думку стосовно покращення змісту навчальних дисциплін.

4. Неформальна освіта. Це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій. Здобувач вищої освіти, який виявив бажання щодо визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, звертається із відповідною заявою про визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, в цілому для навчальної дисципліни /змістового модулю /практичних завдань з навчальної дисципліни/ завдань з практики тощо для здобувачів вищої освіти, до деканату факультету, на якому викладається навчальна дисципліна. Процедура зарахування здійснюється згідно Порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті МДУ.

15. Загальна інформація про навчальну дисципліну

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Назва навчальної дисципліни	Зовнішня політика країн Північної та Південної Америки
Освітня програма	Міжнародні відносини
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Кафедра, яка здійснює викладання	Політології та міжнародних відносин
Викладач ПІБ, посада	Константинова Юлія Василівна, доцент кафедри політології та міжнародних відносин
Електронна адреса викладача	u.konstantynova@mdu.in.ua
Консультації (дата, час, можливості онлайн консультування)	Четвер кожного тижня, 13.30, каб. 205 (Історичний факультет) або онлайн (платформи Google Meet, Viber)
Посилання на сторінку навчальної дисципліни на Навчальному порталі МДУ	http://moodle.mdu.in.ua/course/view.php?id=7475
Компетентності та програмні результати навчання	ЗК 03, ЗК04, ЗК08, ЗК09, ЗК13 СК 04, СК07, СК09, СК10, СК11, СК13, СК15 РН04, РН10, РН12

Семестр(и) вивчення	Обсяг (години/ кредити)	Кількість аудиторних годин		Кількість, види індивідуальних завдань	Форма контролю
		лекції	семінар.		
I-й	90/3	26	12	Есе, ІНДЗ, аналітичні записки	Екзамен

Завідувач кафедри

Олена ГІЛЬЧЕНКО

Гарант ОП

Максим БУЛИК